

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๓/๒๕๖๔

วันที่ ๖ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { นายสุดตา คำภู ผู้ร้อง
นายพงศ์ศักดิ์ ณ ศร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานชัยภูมิ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสุดตา คำภู (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุดตา คำภู (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ตนเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่จำนวน ๘๒ ไร่ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ ต่อมาในปี ๒๕๓๒ ผู้ร้องถูกนายทุนขับไล่ให้ออกจากที่ดินดังกล่าว โดยแจ้งว่าเป็นพื้นที่ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำโป่งขุนเพชร พร้อมกับเสนอเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงยอมออกจากที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งแม้ผู้ร้องมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินแต่ยังคงชำระภาษีบำรุงท้องที่ตลอดมา ต่อมาปี ๒๕๓๕ มีการจ่ายเงินค่าชดเชย (ค่าที่ดิน) แก่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน ปรากฏว่ากลุ่มนายทุนได้สวมสิทธิรับเงินดังกล่าวแทนผู้ร้อง แต่เมื่อไม่มีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำโป่งขุนเพชร ผู้ร้องพยายามติดตามร้องเรียนหน่วยงานของรัฐเพื่อเอาที่ดินดังกล่าวคืน ต่อมาปี ๒๕๕๕ ได้มีการดำเนินการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำโป่งขุนเพชร ผู้ร้องยื่นเรื่องขอสิทธิรับเงินค่าชดเชย (ค่าที่ดิน) ต่อชลประทานชัยภูมิ โดยมีการออกรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ และได้รับแจ้งว่าเป็นที่ดินทับซ้อน

- ๒ -

จากนั้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ผู้ร้องนำชี้การรังวัดที่ดินใหม่อีกครั้ง และได้รับแจ้งจากนายพงศ์ศักดิ์ ณ ศร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานชัยภูมิ (ผู้ถูกร้อง) ว่า ไม่ปรากฏชื่อผู้ร้องในรายชื่อตามแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. และรายชื่อตามบัญชีรายการผู้ได้รับค่าขนย้าย (ค่าที่ดิน) ค่าร้อยละ และการค้ำจ่าย ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ไม่ตรวจสอบและจ่ายเงินทดแทนเพื่อเวนคืนที่ดินในโครงการก่อสร้างดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๗

ผู้ร้องยื่นฟ้องผู้ถูกร้องต่อศาลปกครองนครราชสีมา และศาลปกครองนครราชสีมาไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากเห็นว่าผู้ร้องมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาต่อศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยื่นตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาว่าไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว และเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ (๒)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. มีคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐจ่ายเงินค่าค้ำจ่ายไร่ละ ๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๒ ไร่ รวมเป็นเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐ บาท
๒. การที่ผู้ถูกร้องไม่จ่ายเงินค่าเวนคืนเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
๓. การกระทำของผู้ถูกร้องละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๗

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการตรวจสอบและจ่ายเงินทดแทนเพื่อเวนคืนที่ดินในโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำโปร่งขุนเพชรให้แก่ผู้ร้อง เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๗ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาว่าไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าผู้ร้องนำเรื่องดังกล่าวยื่นฟ้องผู้ถูกร้องต่อศาลปกครองนครราชสีมา และศาลปกครองนครราชสีมาไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยื่นตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น กรณีเป็นเรื่อง

- ๔ -

ที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

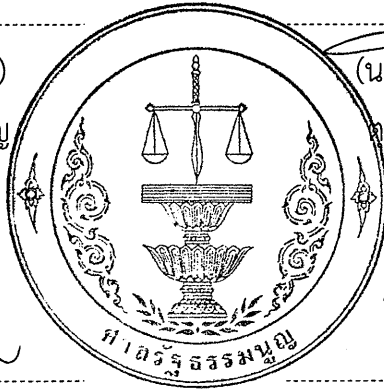
(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปิยญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ